

Kapten Puurand saab oma laeva

Tamsalu valla tellimusel on projekteerimisbüroos ASE valminud Eesti vabariigi allveelaevastiku rajaja kapten Verner Hans Puuranna (1904-1983) mälestusmärgi kavand, mälestusmärgiga soovib vald jäädvustada legendaarse meremehe ja riigitegelase mälestuse.

Raivo Raigna

raivo.raigna@virumaateataja.ee

Mälestusmärk rajatakse kapten Puuranna kunagise kodumaja allesjäänud vundamendile Naistevälja külas Võidumetsa kinnistul.

Tamsalu Muuseumi Sõprade Seltsi esimees Aadu Uudmäe meenutas, et Tamsalu vald otsustas juba 2006. aastal algatada Eesti allveelaevastiku rajaja, allveelaeva Kalev kapteni, Eesti vabariigi eksiilvalitsuse ministri aastatel 1973–1983 mälestuse jäädvustamise, sest Verner Hans Puuranna elutöö oli seni jäänud väärilise tähelepanuta. “Viis aastat tagasi tehti heategevuslikul üritusel korjandus, kus annetus kogunes 15 000 krooni, ja see raha sai seemneks mälestusmärgi rajamisele,” rääkis Aadu Uudmäe. Siis tuli majanduskriis, kuid kitsastest oludest hoolimata jätkati tööd kord võetud eesmärgi nimel. “Korraldati talgud ja puhastati võsast Puuranna kunagise kodumaja vundamendi koht. Kohaliku omaalgatuse programmist saadi 25 000 krooni, mis võimaldas tellida mälestusmärgi kavandi,” lisis Aadu Uudmäe.

Raudbetoonist mälestusmärk rajatakse vundamendi korstnajakala osale ja see moodustab koos vundamendiga terviku. Vundamenti on looduse toimele kenasti vastu pidanud.

Täiesti nähtavad on elu- ning abiruumide osa ja massiivne korstnajakala alus, mille kõrval on aimatav keldri süvend.

Mälestusmärgi kavandi autori arhitekt Aleksander Skolimowski nägemus on, et see kujutaks stiliseeritud allveelaeva avatud komandosilda, kus külastaja võib mõtiskleda aegade ja asjade jäävuse või kaduvuse üle, silme ees kunagise kodu ähmased piirid. Allveelaeva motiivi rõhutab mälestusmärgi ümber meetri laiusest laotud eesotsast pikenev-teravnev põllukividest kaldsillutus kui allveelaeva keere.

Õigusteadlane ja ajaloolane, Tallinna ülikooli professor Peeter Järvelaid, kelle suvekodu asub Naisteväljal, on hästi kursis kuulsa külaelaniku Verner Puuranna sisuka eluga ja hindab arhitekt Skolimowski mälestusmärgi kavandit kõrgelt.

“Kapten Puurand oli kõige otsesemas tähenduses Eesti allveelaevastiku rajaja. Eesti mereväe esindajana saadeti ta 1930. aastate algul Inglismaale Eestile allveelaevade Lembit ja Kalev ehitamist organiseerima. Kapten tundis neid laevu pisemate detailideni. Ja allvee-

laeva meenutav mälestusmärk legendaarsele kaptenile on parim ja täpsem kujund tema mälestuse ja elutöö jäädvustamiseks,” kõneles Järvelaid.

Möödunud nädalal külastas oma kunagist kodupaika legendaarse kapteni poeg Hans Verner Puurand koos tütre Judyga. Ta tutvus mälestusmärgi kavandiga ja jäi väga rahule.

“See mälestusmärk pole üksnes isale, vaid kõigile Eesti meremeestele, kes teenisid allveelaevadel Kalev ja Lembit,” ütles Hans Verner Puurand.

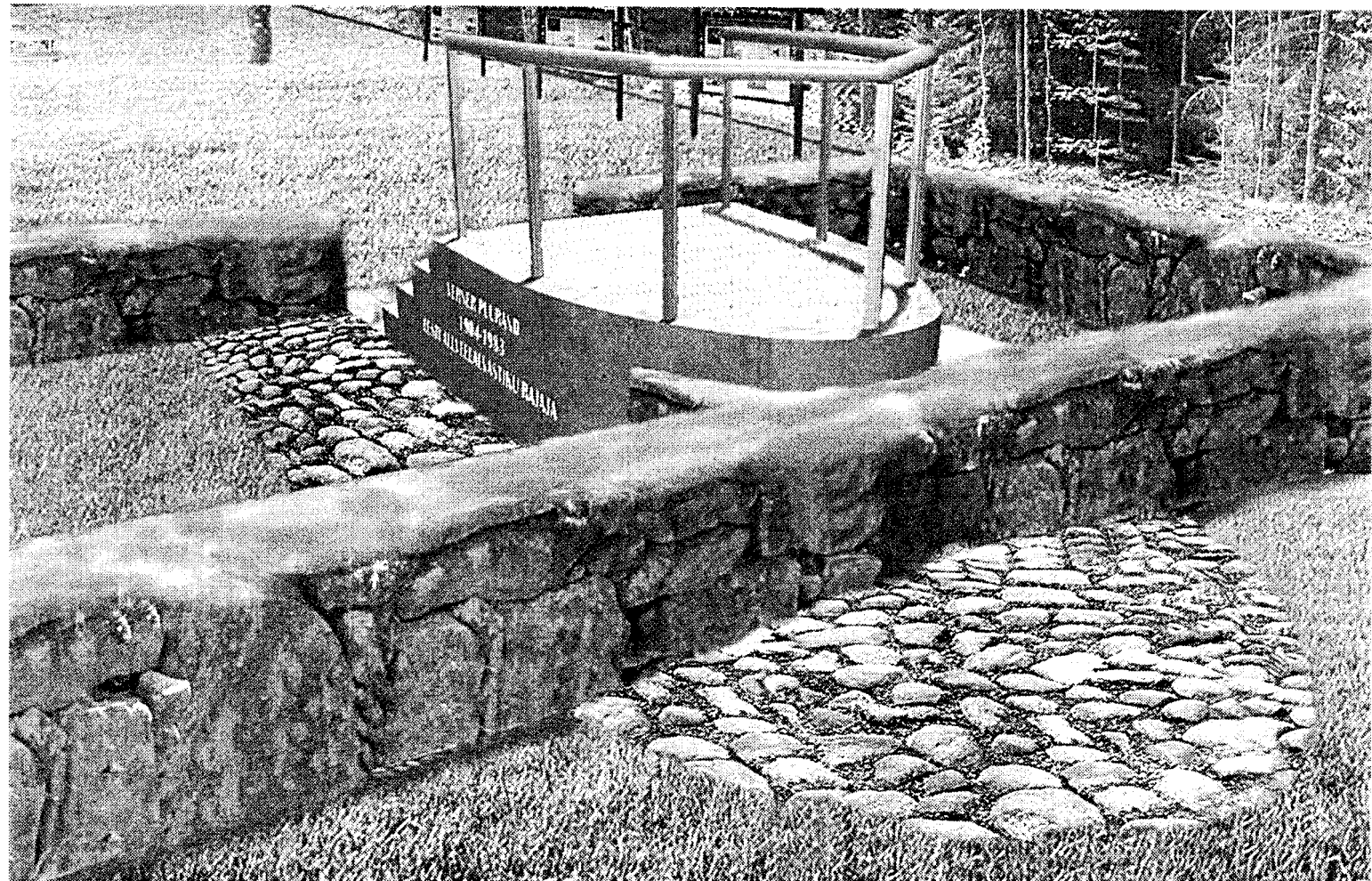
Tamsalu vallavanema Toomas Uudebergi sõnul teeb vald omalt poolt kõik, et mälestusmärk järgmisel aastal valmiks. “Tänavu aprillis esitati taotlus kaitseministeeriumi kaudu 16 215 euro eraldamiseks MTÜ-le Tamsalu Muuseumi Sõprade Selts Verner Hans Puuranna mälestusmärgi rajamiseks,” rääkis Uudeberg.

Käesoleval eelarveaastal puudub kaitseministeeriumil selle taotluse rahuldamiseks raha, kuid ministeeriumist saadud vastuses anti teada, et kavatsus Verner Hans Puurannale mälestusmärk rajada on tänuväärne ja selle juurde võiks tulla järgmisel eelarveaastal.

Vallavanem Toomas Uudeberg lisis, et praegu otsitakse võimalusi oma- ja kaasfinantseerimise suurendamiseks. 5000 Austraalia dollariga lubas mälestusmärgi rajamist toetada legendaarse kapteni poeg Hans Verner Puurand.

“Allveelaeva meenutav mälestusmärk legendaarsele kaptenile on parim kujund tema elutöö jäädvustamiseks.”

Peeter Järvelaid

Kapten Verner Hans Puurannale rajatav mälestusmärk Naistevälja külas kujutab stiliseeritud allveelaeva avatud komandosilda.